

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Akershus fylkeskommune

Nr.	Vår ref	Dato
F-04-16	16/3875 - 3	15.04.2016

Rundskriv F-04-16

Forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole

Rundskrivet erstatter rundskriv F-02-14.

Forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte av utvekslingsorganisasjoner og samarbeidsprogrammer mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole ble fastsatt 8. juli 2013 og endret 14. mars 2016. Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) fikk 1. august 2013 fullmakt fra Kunnskapsdepartementet til å fatte vedtak etter denne forskriften, og overtok dermed forvaltningsansvaret fra departementet. Med forskriftsendringen 14. mars 2016 har SIU fått utvidet sitt forvaltningsansvar til også å gjelde vedtak om godkjenning etter § 2.

Dette rundskrivet tar sikte på å klargjøre vilkårene for godkjenning for utdanningsstøtte. Det er etter departementets vurdering ikke behov for en slik veiledning for alle vilkårene i forskriften. Målgruppen for rundskrivet er SIU, utvekslingsorganisasjoner, fylkeskommuner og private videregående skoler.

Det er gjort mindre endringer i forhold til rundskriv F-02-14. Merknader om prioritering av søknader og utforming av SIUs innstilling til departementet har blitt tatt ut og noe tekst er flyttet.

Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 1 Utvekslingsopphold gjennom utvekslingsorganisasjon

Bokstav a

Hensikten med vilkåret er å definere hva som menes med en utvekslingsorganisasjon. En virksomhet som kun sender norske elever til utlandet, uten å kunne ta imot noen i Norge, er ikke en utvekslingsorganisasjon etter denne bestemmelsen. Opplegget og rutinene for å ta imot og følge opp utenlandske elever i Norge skal ha sentrale likhetstrekk med det opplegget organisasjonen har for å ta imot og følge opp norske elever i utlandet. Det vil innebære at organisasjonen tilbyr den utenlandske eleven en stedlig kontaktperson, og at organisasjonen tar ansvaret for at eleven plasseres i en egnet vertsfamilie. Organisasjonen må videre ha rutiner for forberedelse av elev og foresatte i elevens hjemland før utvekslingsoppholdet.

Den delen av virksomheten i Norge som er rettet inn mot å ta imot utenlandske elever reguleres imidlertid ikke av denne forskriften, og følges ikke opp spesielt av norske utdanningsmyndigheter.

Det er ikke et tilstrekkelig grunnlag for godkjenning å ha en plan for å skulle ta imot utenlandske elever på sikt. For å kunne bli godkjent, må organisasjonen dokumentere at den kan ta imot utenlandske elever på søknadstidspunktet.

Det stilles ikke krav om balanse i antallet elever som utveksles inn og ut av Norge.

Bokstav d

For å sørge for en god oppfølging av den enkelte eleven, skal den stedlige kontaktpersonen være tilgjengelig for eleven ved behov, og skal holde jevnlig kontakt med den enkelte eleven.

Kontaktpersonen skal kunne bistå eleven med å finne praktiske løsninger på eventuelle problemer både med vertsfamilie og skole. Kontaktpersonens rolle bør være å lytte til eleven og videreformidle til rett instans det som han eller hun ikke selv kan hjelpe til med.

Et sentralt vilkår for elevens rett til utdanningsstøtte er at eleven får et forhåndstilsagn om godkjenning av skoleåret i utlandet tilsvarende Vg2 i norsk videregående opplæring. Forhåndstilsagnet gis av skoleeier eller skole etter retningslinjene i rundskriv Udir -6-2012 "Godkjenning av tidlegare bestått opplæring i Noreg og i utlandet". Vilkårene for å få forhåndstilsagn berøres ikke av dette rundskrivet.

Dersom eleven likevel ikke får undervisning i de emnene eller den opplæringsplanen som har vært forutsatt i forhåndstilsagnet, og eleven ønsker å endre opplæringsplanen, skal kontaktpersonen kunne hjelpe eleven i dialogen med skolen, hvis eleven har behov for slik hjelp. Det kreves ikke kjennskap til norsk videregående opplæring for å hjelpe eleven med å henvende seg til den lokale skolen for å endre opplæringsplanen sin.

Kontaktpersonen eller organisasjonen får ikke med dette et formelt ansvar for at eleven får den opplæringen som ligger til grunn for forhåndstilsagnet om godkjenning av opplæringsåret, slik at året kan godkjennes i etterkant. Dette ansvaret har eleven selv, men

organisasjonen gjennom den stedlige kontaktpersonen er den nærmeste til å bistå eleven i møtet med et nytt land og en annen kultur.

Bokstav f

Organisasjonene skal kunne gjøre rede for hvordan elever og foresatte informeres og forberedes i forkant av studieoppholdet. Organisasjonene må blant annet kunne gjøre rede for hva slags informasjon som gis til foresatte for elever under 18 år i forkant av inngåelsen av avtale om utveksling. Spesielt må det gjøres rede for informasjonen til de foresatte i forkant av oppholdet om hvordan eventuelle problemer under oppholdet skal løses..

Dersom norske myndigheter har endret eller vurderer å endre vedtaket om godkjenning av organisasjonen for utdanningsstøtte, må organisasjonen ha rutiner for informasjon til mulige nye elever/foresatte i forkant av inngåelse av kontrakt. Det må også være på plass rutiner for informasjon om mulig endring av vedtaket om godkjenning til elever som allerede har inngått kontrakt med organisasjonen.

Organisasjonen skal ha tilstrekkelig beredskap for informasjon og hjelp til foresatte og elever ved alvorlige uhell og ulykker, som for eksempel en tilgjengelig kontakttelefon.

Organisasjonen skal ha faste rutiner for oppfølging av henvendelser fra elever og foresatte som gjelder misnøye med utvekslingsoppholdet.

Bokstav g

Familiene elevene skal bo hos bør tilfredsstillende alminnelige krav til vandel, økonomi og boforhold i det aktuelle landet. Organisasjonen skal kunne gjøre rede for hvordan de prosedyrene de har for å plassere elevene i vertsfamilier, sikrer dette. Slike prosedyrer bør blant annet inkludere at søknad om å bli vertsfamilie fremmes skriftlig, at referanser og vandel sjekkes, og at det inngår et besøk hjemme hos den potensielle vertsfamilien.

Bokstav h

Eleven har selv ansvaret for å søke om utdanningsstøtte til studieoppholdet og for at utvekslingsoppholdet tilfredsstillende vilkårene som stilles i forskrift om tildeling av utdanningsstøtte. Opplæringstilbudet som eleven skal ta må være på nivå med Vg2 i Norge for at elevene skal kunne få støtte gjennom Lånekassen.

Opplæringen i utlandet må gi grunnlag for forhåndstilsagn om godkjenning av opplæringen som tilsvarende Vg2, i henhold til opplæringsloven § 1-16 med tilhørende forskrifter og privatskoleloven § 5a-3 med tilhørende forskrifter. Se også rundskriv Udir 6-12.

Fylkeskommunen eller den enkelte skolen har ansvaret for å vurdere og for å behandle søknader både om forhåndstilsagn om godkjenning av opplæring i utlandet, og godkjenning av slik opplæring. Eleven har selv en plikt til å søke og skaffe nødvendig dokumentasjon. I disse sakene er ikke utvekslingsorganisasjonen part. Dersom eleven i etterkant av utvekslingsoppholdet ikke får godkjent året i utlandet fullt ut, kan dette påklages av eleven i henhold til bestemmelsene i forskrift til opplæringsloven.

Vilkåret i godkjenningsforskriftens § 1 bokstav h pålegger utvekslingsorganisasjonene en plikt til å bistå eleven ved behov med det praktiske arbeidet med å skaffe aktuell

dokumentasjon for et forhåndstilsagn, dersom eleven har behov for dette. Departementet pålegger ikke organisasjonene verken en selvstendig plikt til å skaffe den nødvendige dokumentasjonen, eller det formelle ansvaret for at eleven faktisk får godkjent utvekslingsåret sitt.

Bokstav i

Med henvendelser fra enkeltpersoner som kan ha betydning for om vilkårene for godkjenning er oppfylt, menes saker der elever eller foresatte skriftlig tar opp forhold de mener er mangelfulle ved det tilbudet eleven har fått. Som eksempler kan nevnes stedlig kontaktpersons oppfølging av eleven, vertsfamiliens egnethet og skoletilbudet. Oversikten skal for hver enkelt sak gi informasjon om innholdet i saken, og hvordan den har vært håndtert av organisasjonen.

Rapporteringen av slike saker bør gjelde inneværende godkjenningsperiode, og finne sted i forbindelse med vurderingen av om godkjenningen skal videreføres. Typen saker bør avgrenses til de sakene der:

- partene ikke kommer fram til en minnelig løsning, og
- sakene blir løst etter et visst omfang av korrespondanse mellom elev/foresatte og organisasjonen.

Både saker som blir løst og saker som ikke blir løst gjennom dialogen mellom elev/foresatte og organisasjonen, kan gi en pekepinn på om det kan være mangler i oppfyllelsen av de vilkårene som har ligget til grunn for godkjenningen for utdanningsstøtte. SIU må derfor i forbindelse med hver enkelt sak få opplysninger om hovedinnholdet, men skal ikke motta opplysninger som gjør at det er mulig å identifisere hvem saken gjelder. Sakene som rapporteres fører ikke i seg selv til at godkjenningen faller bort, men kan gi SIU et grunnlag for å avgjøre om organisasjonen bør gjøre nærmere rede for visse forhold, slik at SIU kan vurdere om organisasjonen fremdeles oppfylder vilkårene for godkjenning. Se også § 6.

Noen utvekslingsorganisasjoner benytter seg av partnerorganisasjoner i studielandet. En partnerorganisasjon utfører oppdrag for organisasjonen i studielandet, som for eksempel å organisere utvelgelsen av vertsfamilie eller oppfølgingen av eleven gjennom stedlig representant. Dersom en organisasjon har en stedlig partnerorganisasjon, må denne delen av virksomheten også tilfredsstille kravene som offentlige myndigheter i studielandet stiller, jf. forskriftens § 1 bokstav e. Dersom godkjenningen av partnerorganisasjonen i studielandet skulle bli trukket tilbake, eller organisasjonen mottar varsel om at en slik godkjenning kan bli trukket tilbake, skal SIU ha melding om dette så raskt som mulig etter at organisasjonen selv har blitt kjent med forholdet. SIU må da undersøke om organisasjonen fremdeles oppfylder vilkårene for godkjenning.

Til § 2 Samarbeidsprogram mellom norsk videregående skole og utenlandsk skole

En elevgruppe eller klasse er i denne sammenhengen grupper på opptil 30 elever. Større elevgrupper kan godtas.

Bokstav f

Skolen i Norge skal ha rutiner for å ivareta elevenes behov ved konflikter eller problemer med skole eller innkvartering.

Når elevene er i utlandet, er det skolen eller skoleeiers ansvar å sørge for at opplæringen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold. Det innebærer et ansvar for at elever og foresatte er godt informert på forhånd om hvilke elementer som inngår i studieoppholdet, at innkvarteringen under oppholdet har en tilfredsstillende standard og at det er gode rutiner for å håndtere henvendelser fortløpende om ulike forhold fra elever og foreldre underveis i studieoppholdet. Læreren som følger elevene fra den norske skolen, eller den som utpekes som elevenes særskilte kontaktperson ved samarbeidsskolen, er sentral for at studieoppholdet skal ha god kvalitet både faglig og sosialt.

Skoleeier må kunne gjøre rede for følgende:

- hvordan elever og foresatte informeres og forberedes i forkant av studieoppholdet.
- hvordan prosedyrene for å plassere elevene i vertsfamilie, dersom innkvartering i vertsfamilier er en del av programmet, sikrer at familiene elevene skal bo hos tilfredsstillende alminnelige krav til vandel, økonomi og boforhold i det aktuelle landet.
- rutinene for oppfølging av henvendelser fra elever og foresatte som gjelder problemer under studieoppholdet.

Bokstav h

Dersom skolen kjenner til at samarbeidsprogrammet ikke vil bli brukt kommende skoleår, skal SIU ha melding om dette.

Dersom skolen bytter samarbeidsskole i utlandet, må SIU få melding om dette i god tid før elevene skal søke støtte i Lånekassen til studieoppholdet i utlandet.

Til § 3 Videreføring av godkjenning

For at SIU skal kunne vurdere om organisasjonen eller samarbeidsprogrammet opprettholder den standarden som ble satt i søknaden om godkjenning, kreves det følgende fra godkjente organisasjoner og samarbeidsprogrammer:

- 1) Dokumentasjon på samme måte som ved en første gangs søknad om godkjenning etter forskriftens § 1 eller § 2.
- 2) Rapport om henvendelser fra enkeltpersoner som kan ha betydning for om vilkårene fortsatt er oppfylt, se § 1 bokstav i.

SIU skal også samle inn data om elevenes opplevelse av utvekslingsoppholdet med godkjent utvekslingsorganisasjon ved å gjennomføre en brukerundersøkelse. Undersøkelsen skal gjelde forhold som kan gi informasjon om vilkårene for godkjenning fortsatt er oppfylt.

Undersøkelsen skal gjøres blant elever som er ferdige med utvekslingsoppholdet og elever som er underveis i oppholdet, og vil gi innblikk i opplevd faglig og sosial kvalitet.

Utvekslingsorganisasjonene som er godkjent skal medvirke til at brukerundersøkelsen kan bli gjennomført.

Hensikten med en brukerundersøkelse er å få en systematisk innsamling av elevenes egne vurderinger av i hvilken grad organisasjonen oppfyller godkjenningskravene. Dette vil kunne gi et mye bredere inntrykk enn de enkeltsakene som skal rapporteres etter § 1 bokstav i. Brukerundersøkelsen sikrer at også de som er fornøyde med tilbudet, får komme til orde. Undersøkelsen er ikke ment som et objektive grunnlag for å avgjøre om godkjenningen blir videreført eller trukket tilbake, men skal gi SIU et solid grunnlag for å avgjøre hvilke vilkår for godkjenning som det er behov for flere opplysninger om. Se også § 4.

Til § 4 Tilbaketrekking av godkjenning

Forutsetningen for å trekke godkjenningen tilbake er at det er tilstrekkelig godt gjort at ett eller flere av vilkårene i §§ 1-2 ikke er oppfylt.

Dersom SIU trekker godkjenningen tilbake, er det ikke satt noen etterfølgende begrensninger for tidspunktet det er mulig å sende inn ny søknad om godkjenning. Ny søknad med tilhørende dokumentasjon kan sendes rett etter at godkjenningen er trukket tilbake, og danner grunnlag for ny vurdering om vilkårene for godkjenning er oppfylt.

En tilbaketrekking av godkjenningen utenom de fastsatte vurderingstidspunktene vil være et resultat av at SIU på grunnlag av undersøkelser har avdekket at ett eller flere av vilkårene ikke lenger er oppfylt. Opplysninger som gir grunnlag for slike undersøkelser kan være for eksempel at en partnerorganisasjon har mistet godkjenningen sin i studielandet, eller henvendelser til SIU fra enkeltpersoner.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Torill M. Måseide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Adresseliste

AFS Norge
EF Education First
Explorius Education Norge
Into Education
Korero
Language Education Norway - Aspect
My Education
Rotary International Youth Exchange
Speak Norge
Steinerskoleforbundet
Stiftelsen Fullriggeren Sørlandet
STS Education
Young Life - Amicus International Student Exchange
Youth for Understanding (YFU)

Fylkeskommunene
Statens lånekasse for utdanning
Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU)

Friskoleorganisasjonene
Norske Fag- og friskolers Landsforbund

Danielsen videregående skole
Heltberg Private Gymnas